EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 06 24
COM(2013) 438 final

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

dėl Italijos pažangos susigrąžinant papildomą pieno gamintojų mokestį, nustatytą laikotarpiui nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m., apie kurią ji pranešė Komisijai ir Tarybai, įvertinimo

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI

dėl Italijos pažangos susigrąžinant papildomą pieno gamintojų mokestį, nustatytą laikotarpiui nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m., apie kurią ji pranešė Komisijai ir Tarybai, įvertinimo

(vadovaujantis Tarybos sprendimo 2003/530/EB 3 straipsniu)

Ši vertinimo ataskaita pateikta pagal 2003 m. liepos 16 d. Tarybos sprendimo Nr. 2003/530/EB dėl pagalbos, kurią Italijos Respublika ketina teikti savo pieno gamintojams, suderinamumo su bendrąja rinka, 3 straipsnį, pagal kurį kompetentingos Italijos valdžios institucijos turi kasmet pateikti ataskaitą Tarybai ir Komisijai apie pažangą, padarytą susigrąžinant sumą, kurią gamintojai turi sumokėti kaip papildomą laikotarpiui nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m. nustatytą mokestį. Šioje ataskaitoje pateikiamas Komisijos atliktas Italijos institucijų pristatytos 2011 m. pažangos, susijusios tiek su Tarybos sprendime Nr. 2003/530/EB nurodytų, tiek su jame nenurodytų sumų susigrąžinimu, įvertinimas.

Pagal to sprendimo 1 straipsnį pagalba, kurią Italijos Respublika ketina teikti pieno gamintojams, pati sumokėdama Sąjungai sumą, kurią jie turi sumokėti Sąjungai kaip papildomą pieno mokestį, nustatytą laikotarpiui nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m., ir leisdama tiems gamintojams per keletą metų sumokėti skolą kaip atidėtą mokėjimą be palūkanų, išimties tvarka laikoma suderinama su bendrąja rinka su sąlyga, kad:

– gamintojai grąžina visą sumą, kasmet sumokėdami po lygią dalį, ir

– grąžinimo laikotarpis neviršija 14 metų, skaičiuojant nuo 2004 m. sausio 1 d.

Pagal sprendimo 2 straipsnį pagalba suteikiama su sąlyga, kad Italija EŽŪOGF praneša apie visą atitinkamam laikotarpiui skirto papildomo mokesčio sumą ir kad ji atitinkamai iš 2003 m. lapkričio mėn., 2004 m. lapkričio mėn. ir 2005 m. lapkričio mėn. EŽŪOGF finansuojamų išlaidų išskaito negrąžintą skolą trimis lygiomis metinėmis dalimis.

Italija 2003 m. rugpjūčio 26 d. raštu tinkamai pranešė apie visą atitinkamam laikotarpiui skirtą papildomo mokesčio sumą.

Likusi negrąžintos skolos dalis buvo tinkamai išskaityta iš atitinkamai 2003 m., 2004 m. ir 2005 m. lapkričio mėn. EŽŪOGF finansuojamų išlaidų.

Pagal sprendimo 3 straipsnį kompetentingos Italijos valdžios institucijos turi kasmet pateikti ataskaitą Tarybai ir Komisijai apie pažangą, padarytą susigrąžinant sumą, kurią gamintojai turi sumokėti kaip papildomą laikotarpiui, apimančiam prekybos metus nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m., nustatytą mokestį.

Pagal šią nuostatą Italijos valdžios institucijos 2012 m. lapkričio 5 d. AGEA mokėjimo agentūros raštu Komisijai pateikė aštuntą ataskaitą apie dalinę 2011 m. įmoką.

Mokesčio mokėjimas pagal 2003 m. mokėjimo dalimis priemonę

Iš visų į ataskaitą įtrauktų gamintojų, kurių yra 22 893, turinčių sumokėti mokestį už septynis Tarybos sprendime nustatytus laikotarpius, tačiau kuriems mokesčio mokėjimas nacionalinių teismų sprendimu atidėtas, kol bus priimtas galutinis sprendimas, 15 431 pasirinko šį mokestį sumokėti pagal mokėjimo dalimis sistemą. Tokį mokėjimo būdą pasirinkusiems gamintojams nutrauktos visos pradėtos teismo bylos. Be to, jei gamintojas nesumoka bent vienos metinės įmokos, ši sistema jam nebetaikoma ir tuomet iš jo išreikalaujama visa mokėtina suma su susikaupusiomis palūkanomis.

15 431 sistemoje dalyvaujantys gamintojai 2004 m. prieš pirmos įmokos mokėjimą iš viso turėjo sumokėti 345 mln. EUR, o tai sudarė apie ketvirtadalį visos gamintojų nesumokėto mokesčio sumos. Todėl panašu, kad šią sistemą daugiausia pasirinko gamintojai, kurių individualios gamybos perviršis yra nedidelis. Kita vertus, gamintojai, kurių individualios gamybos perviršio dalis yra didesnė (apie 8000 gamintojų, kuriems paskaičiuota 1 mlrd. EUR mokesčių, kuriuos jie turi sumokėti per septynis laikotarpius), nusprendė mokėjimo dalimis sistemoje nedalyvauti. Tačiau atkreipiame dėmesį į tai, kad 2011 m. Italijos valdžios institucijos gavo apie 53 naujas paraiškas dėl mokesčio mokėjimo dalimis, ir tai sudaro maždaug 1,2 mln. EUR.

Iki 2011 m. gruodžio 31 d. aštuntą įmoką (iš viso 24 339 082,69 EUR) turėjo sumokėti 11 296 gamintojai. Italijos valdžios institucijų atliktų patikrinimų metu nustatyta, kad 2011 m. 11 153 gamintojai tinkamu laiku sumokėjo įmokas (iš viso 23 919 444,43 EUR). Tai reiškia, kad mokėdami aštuntą įmoką 98 % gamintojų laiku sumokėjo 98,3 % mokesčio. Mokant pirmą įmoką laiku sumokėta 99,6 % mokėtinos sumos, antrą įmoką – 97,9 %, trečią įmoką – 99,5 %, ketvirtą įmoką – 99,7 %, penktą įmoką – 96,4 %, šeštą įmoką – 96,2 % ir septintą įmoką – 90,5 %. Taigi, bendra pirmųjų aštuonių įmokų suma sudaro apie 200 mln. EUR (apie 98 % mokėtinos sumos).

Nors šios sumos neabejotinai rodo, kad minėtą sistemą pasirinkę gamintojai laikosi įsipareigojimų, Komisija mano, kad priemonės, kurių buvo imtasi, kai nebuvo laikomasi nustatyto mokėjimo termino, yra pagrindinis rodiklis, pagal kurį galima spręsti apie valdžios institucijų įsipareigojimą užtikrinti, kad būtų tinkamai laikomasi mokėjimo tvarkos sąlygų ir kad galiausiai būtų surinkta visa mokėtino mokesčio suma.

Apie likusių 143 gamintojų aštuntos įmokos mokėjimus (iš viso 419 638,26 EUR) duomenų nėra.

Septintos įmokos mokėjimo laikotarpiu 2010 m. pabaigoje įmokų, kurios sudarė 2 291 279,38 EUR, nesumokėjo 604 gamintojai. Remiantis Italijos valdžios institucijų pateikta informacija, centrinės valdžios institucijos apie visus tokius atvejus pranešė atitinkamoms regionų institucijoms, kad būtų išreikalauta visa mokėtina suma su palūkanomis, netaikant mokėjimo dalimis sistemos.

Vėliau paaiškėjo, kad faktiškai nesumokėjo tik 59 gamintojai, o ne 604, kaip manyta iš pradžių. Šiems gamintojams buvo panaikinta galimybė mokėti dalimis ir pradėtos priverstinio išieškojimo procedūros.

Bendrovės, kurioms panaikinta galimybė mokėti dalimis

Per aštuonerius metus, praėjusius nuo mokėjimo dalimis sistemos pradžios 2003 m., iš viso 457 bendrovėms buvo atimta teisė mokėti dalimis dėl 17 304 432,75 EUR bendros dalimis suskirstytos skolos, iš kurios 3 928 355,38 EUR buvo sumokėti dalimis prieš panaikinant minėtą teisę.

1 936 037,85 EUR buvo susigrąžinti po teisės panaikinimo, taigi bendra nesumokėta likusių 307 bendrovių skola yra 11 460 765,30 EUR.

Iš šių skaičių matyti, kad Italijos institucijų pastangos surinkti reikiamą mokestį yra toli gražu nepatenkinamos. Be to, pieno gamintojai turėjo atšaukti teisinius veiksmus Italijos teismuose, kad galėtų dalyvauti mokėjimo dalimis sistemoje. Atsižvelgiant į šį faktą, susigrąžintų sumų stoka neturėtų priklausyti nuo galimai ilgos teisminių procedūrų trukmės – greičiau nuo Italijos institucijų nepajėgumo veiksmingai šias sumas susigrąžinti.

Valstybės pagalbos poveikis

2012 m. sausio 11 d. Komisija pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles[1], 4 straipsnio 4 dalį priėmė sprendimą pradėti formalaus tyrimo procesą[2] dėl 2010 m. gruodžio 29 d. Italijos įstatymo galią turintį sprendimą Nr. 225 su pakeitimais, patvirtintais 2011 m. vasario 26 d. įstatymu Nr. 10, kuriuo laikotarpiui, apimančiam prekybos metus nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m., nustatyto mokesčio mokėjimas (kurio terminas pagal Tarybos sprendimu 2003/530/EB patvirtintą 2003 m. sistemą iš esmės sueina 2010 m. gruodžio 31 d.) atidėtas iki 2011 m. birželio 30 d. (žr. 2 straipsnio 12- dalį). Toks atidėjimas tariamai yra piktnaudžiavimas pagalba, leidžiama skirti pagal Tarybos sprendimo 2003/530/EB 1 straipsnio pirmą įtrauką, pagal kurią dalinės įmokos mokamos kasmet, todėl laikomas nauja valstybės pagalba, neteisėta pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio f punktą.

Mokėtinas mokestis, nesumokėtas pagal 2003 m. mokėjimo dalimis sistemą arba 2009 m. mokesčių atlyginimo sistemą

Buvo užsiminta apie palyginti neaktyvų pasinaudojimą 2003 m. mokėjimo dalimis priemone ir 2009 m. mokesčių atlyginimo (taikant palūkanų normą, kuri lygi Sąjungai nustatytai orientacinei palūkanų normai, padidintai keliais procentiniais punktais) sistema, sprendžiant iš sumokėtos mokesčio sumos. Bendra mokesčio suma, sumokėta naudojantis 2003 m. ir 2009 m. sistemomis, yra 432 mln. EUR, o apie tris ketvirtadalius bendrų laikotarpiu nuo 1995–1996 m. iki 2008–2009 m. nesumokėtų mokesčių sumų (atitinkamai 1 831 mlrd. EUR) nebuvo sumokėtos pagal mokėjimo dalimis sistemas. Vietoj to, dėl didžiosios pagal 2003 m. ir 2009 m. sistemas nesumokėto mokesčio dalies yra bylinėjamasi Italijos teismuose. Bendra ne pagal mokėjimo dalimis sistemas surinkto mokesčio suma kol kas yra 205 mln. EUR (iš bendros 1 831 mlrd. EUR sumokėtino mokesčio sumos).

Ankstesnėse Tarybai pateiktose ataskaitose Komisija išreiškė nuomonę, kad Italijos metinėse ataskaitose turėtų būti tiksliai aprašyta pradėtų teismo bylų, susijusių su atitinkamais septyniais laikotarpiais, situacija ir turėtų būti pateikta išsami informacija, patvirtinanti, kad

[1] OL L 37, 2012 2 10, p. 30.
[2] OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

gamintojai, kurių mokėjimo užginčijimas buvo atmestas, sumokėjo mokestį. Negavusi tokios informacijos, Komisija neturi galimybės tinkamai stebėti, ar daroma pažanga susigrąžinant tą mokesčio dalį, kuriai mokėjimo dalimis sistema netaikoma.

Komisijai teigiamai įvertino Italijos institucijų ataskaitoje dėl aštuntos įmokos pateiktą informaciją apie dabartinę bendrą mokesčio surinkimo padėtį.

Tačiau Italijos institucijų pateikti skaičiai rodo, kad pažanga, padaryta surenkant privalomą mokestį, yra nedidelė. Iš tiesų, mokesčio sumos, dėl kurių buvo ginčijamasi teisme ir kurias teismas patvirtino arba dėl kurių vis dar bylinėjamasi, bet atidėjimo sprendimas priimtas nebuvo, sudaro apytiksliai 764 mln. EUR. Faktiškai šių privalomų sumų surinkta apie 81 mln. EUR, o 683 mln. EUR suma dar nesumokėta. Galima daryti išvadą, kad Tarybos sprendime nurodytu laikotarpiu faktiškai surinkta apie 11 % pareikalautų ir šiuo metu privalomų sumų. Toks pat procentas pastebimas ir visu laikotarpiu nuo 1995–1996 m. iki 2008–2009 m.

Komisija labai apgailestauja dėl lėtos tos mokesčių dalies, kuri mokama ne pagal 2003 m. mokėjimo dalimis sistemą ir ne pagal 2009 m. mokesčio atlyginimo sistemą, surinkimo pažangos. Lėtos pažangos priežastis yra teismo procesų trukmė ir atitinkamai priteistų sumų susigrąžinimo trukmė pasibaigus teismo procesui (po laimėtų bylų surinkta tik apie 34 mln. iš 372 mln. EUR). Be to, surinktų mokesčių, dėl kurių faktiškai niekada nebuvo bylinėtasi (todėl jie galėjo būti susigrąžinti nedelsiant), duomenys atskleidžia faktinio mokesčių surinkimo trūkumus (už pieno kvotos laikotarpį nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m. dar turi būti surinkta apie 25 mln. EUR iš 76 mln. EUR mokesčių, dėl kurių teismuose nebuvo bylinėtasi, taigi mokesčių surinkimas vėluoja jau daugiau kaip 10 metų). Kadangi šioje srityje akivaizdžiai nepadaryta jokios didesnės pažangos, neišvengiamai kyla įtarimas dėl neatsakingo pareigų vykdymo.

Komisija toliau įdėmiai stebi susigrąžinimo procesą Italijoje, visų pirma mokesčių, neįtrauktų į mokėjimo dalimis sistemą, susigrąžinimą. Komisijos tarnybos keletą kartų teikė savo pastabas (taip pat ir neigiamas) Italijos valdžios institucijoms ir prašė pateikti išsamią informaciją įvairiais klausimais, susijusiais su pieno mokesčio susigrąžinimu ir Italijos valdžios institucijų pozicija dėl neužbaigtų bylų Italijos teismuose.

Išvada

Komisija mano, kad remiantis Italijos valdžios institucijų padaryta pažanga susigrąžinant už laikotarpį nuo 1995–1996 m. iki 2001–2002 m. mokėtiną mokestį iš gamintojų, pasirinkusių 2003 m. Tarybos patvirtintą mokėjimo dalimis sistemą, galima tvirtinti, kad mokestis administruojamas gerai.

Komisija savo 2010 m., 2011 m. ir 2012 m. ataskaitose Tarybai jau išreiškė nepasitenkinimą itin lėta pažanga susigrąžinant pieno kvotos mokesčius, kurie mokami ne pagal mokėjimo dalimis sistemas ir dėl kurių bylinėjamasi Italijos teismuose, ir mano, kad mokesčių susigrąžinimą būtina smarkiai pagerinti.

Italijos institucijų atskaitoje dėl aštuntos įmokos pateikta informacija rodo, kad nepaisant nedidelės pažangos, nebūta jokių didesnių naujų pokyčių surenkant mokestį, kuris nebuvo

įtrauktas į mokėjimo dalimis sistemas, ir ES teisės vykdymas šiuo atveju yra toli gražu neužtikrintas, nes itin didelės mokesčio sumos vėluojamos surinkti jau itin ilgą laiką.